

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2016 Orkdal Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet.....	2
2.	Konsolidering.....	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3.	Kapitalkrav.....	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav.....	3
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko.....	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.....	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid.....	8
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	9
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål.....	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav.....	9
5.	Egenkapitalposisjoner.....	10
6.	Renterisiko.....	11
7.	Styring og kontroll av risiko.....	13
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	20

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2016 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellen under gir en oversikt over bankens tilknyttede selskaper. Som tilknyttet selskap regnes foretak hvor den regnskapspliktige har betydelig innflytelse, men som ikke er datterselskap eller felles kontrollert virksomhet. Betydelig innflytelse skal normalt anses å foreligge når den regnskapspliktige eier så mange aksjer eller andeler at de representerer minst 20 % av stemmene i foretaket:

Selskaper som er delvis konsolidert – egenkapitalmetoden (tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett*orretnings-konto	Type virksomhet
Bankgården Orkanger AS	400	5.600.000	40,0 %	40,0 % Orkanger	Utvikling og salg av eiendom
STN Invest	480	1.414.000	20,0 %	20,0 % Løkken Verk	Investeringselskap
Hemne og Orkladal Eiendomsmegling	110	1.100.000	33,3 %	33,3 % Orkanger	Eiendomsmegling
Sum		8.114.000			

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Orkdal Sparebanks ansvarlige kapital består kun av ren kjernekapital. Kjernekapitalen består i sin helhet av sparebankens fond og et gavefond.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag:

Kapitaldekning	2016
Sparebankens fond	571.885
Gavefond	5.222
Sum egenkapital	577.107
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-33.443
Sum ren kjernekapital	543.664
Fondsobligasjoner	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	543.664
Ansvarlig lånekapital	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	0
Netto ansvarlig kapital	543.664

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag:

Eksponeeringskategori (beregningssgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	12.813
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	22.779
Foretak	317.434
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	1.606.766
Forfalte engasjementer	1.148
Høyrisiko-engasjementer	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	12.770
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	18.291
Andeler i verdipapirfond	33.421
Egenkapitalposisjoner	94.691
Øvrige engasjementer	248.584
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	2.368.698
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	189.379
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	2.558.077
Kapitaldekning i %	21,25 %
Kjernekapitaldekning	21,25 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,25 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2016 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 179 millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2016 i mill kr
Bevaringsbuffer	64
Systemrisikobuffer	77
Motsyklisk buffer	38
Kombinert bufferkrav	179

Banken har 428,6 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	11,36 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	11,36 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Misligholdte og tapsutsatte engasjement

DEFINISJON MISLIGHOLDTE ENGASJEMENT:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

DEFINISJON ØVRIGE TAPSUTSATTE ENGASJEMENT:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

DEFINISJON VERDIFALL:

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rentemetoden, som forenklet kan sies å være utlånets balanseførte verdi ved første gangs måling justert for mottatte avdrag og eventuell nedskrivning for tap. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

Personmarked/bedriftsmarked

Størrelse på engasjement kombinert med risikoklasse

Misligholdte/ikke misligholdte engasjement

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- a) Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
- b) Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
- c) Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
- d) Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. I nåverdiberegningene benyttes løpende effektiv rente. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar halvårlige vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån kan foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Banken har så langt forholdt seg til dette på en skjønnsmessig måte, og har brukt en formel der det er foretatt en gruppenedskrivning av en fast prosentvis andel av de svakeste risikoklassifiserte engasjementene innenfor personmarkedet og bedriftsmarkedet.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen under viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner):

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	3.117.831	185.551	36.034	3.339.416
Utlandet	1.653	-	-	1.653
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	239.173	18.237	745	258.155
Industriproduksjon	113.769	40.300	500	154.569
Bygg og anlegg	138.823	26.533	6.360	171.716
Varehandel, hotell/restaurant	93.124	12.166	9.437	114.727
Transport, lagring	41.481	7.215	7.034	55.730
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	180.004	74.514	410	254.928
Sosial og privat tjenesteyting	117.068	8.855	495	126.418
Sentralbank	11.743			11.743
Kredittinstitusjoner	91.455			91.455
Sum	4.146.124	373.370	61.014	4.580.509
Orkdal kommune	2.516.905	232.440	37.984	2.787.329
Øvrige deler av Sør-Trøndelag	1.268.488	117.147	19.144	1.404.778
Resten av Norge	360.731	23.784	3.887	388.401
Utlandet	-	-	-	-
Gjennomsnitt²	3.846.768	342.097	38.542	4.227.407

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner):

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	649.951	33.310	193.136	851.850	2.417.877		4.146.124
Ubenyttede rammer			225.229		148.141		373.370
Garantier				61.014	-		61.014
Sum	649.951	33.310	418.365	912.864	2.566.018	-	4.580.509

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold og nedskrivninger (beløp i tusen kroner):

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.		63	955	(658)
Utlandet				
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske		3.531	3.531	300
Industriproduksjon				
Bygg og anlegg		154	154	(2.016)
Varehandel, hotell/restaurant				203
Transport, lagring				
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester			12.970	1.000
Sosial og privat tjenesteyting				
Sum		3.748	17.610	(1.171)
Orkdal kommune		217	1.109	845
Øvrige deler av Sør-Trøndelag		3.531	16.501	(2.016)
Resten av Norge				
Utlandet				

¹ Kun individuelle nedskrivninger

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	9.683	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-4.152	-
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.100	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.238	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-3.661	-
Individuelle nedskrivninger 31.12.	4.208	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	9.379	-
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	1.492	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	10.871	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc)	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-5.475	-
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	1.492	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	4.152	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	203	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-50	-
Periodens tapskostnader	321	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner¹):

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹
Stater og sentralbanker	20.081	20.081			
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	39.012	64.067			
Offentlige foretak	-	-			
Multilaterale utviklingsbanker	20.093	20.093			
Internasjonale organisasjoner	-	-			
Institusjoner	100.371	100.371		22.779	
Foretak	457.246	425.605	33.433	4.976	
Massemarkedsengasjementer	-	-			
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	3.845.832	391.801			86 %
Forfalte engasjementer	3.748	1.186			
Høyrisiko-engasjementer	-	-			
Obligasjoner med fortrinnsrett	127.701	127.701		10.260	
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	91.455	91.455			
Andeler i verdipapirfond	41.758	41.758		24.558	
Egenkapitalposisjoner	84.170	84.170			
Øvrige engasjementer	299.021	291.222			
Sum	5.130.488	1.659.510	33.433	62.573	

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles vanligvis inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Orkdal Sparebank har ingen handelsportefølje, bankens beholdning består derfor ved årsskiftet av poster klassifisert som omløps- og anleggsmidler. Det er i inneværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. I nærværende Pilar 3-dokument omtales denne beholdningen som værende til gevinstformål, selv om gevinstformålet ikke er spesielt fremtredende.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og fremtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede. Ingen papirer i porteføljen er børsnoterte. I Pilar 3 omtales denne beholdningen som værende til strategiske formål.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner):

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	1.984	2.442				
– andre aksjer og andeler	1.223	1.281				
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	104.025	91.456	-522			

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til bankens beholdning av verdipapirer. Renterisiko oppstår når rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Banken har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisikoen på bankens utlåns- og innlånsvirksomhet er moderat. I egne bøker tilbyr vi ikke lenger nye utlån til fastrentevilkår (tilbys nå våre kunder i EBK). Det er 12,6 % av innskuddsvolumet som er på fastrentevilkår, men renterisikoen er likevel moderat pga. kort rentebindingstid. Stordelen av innskudds- og utlånsmassen har flytende rente og banken står derfor friere til å tilpasse seg utviklingen i markedet. Det er

likevel slik at banken i henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på løpende utlån kan iverksettes og 2 mnd. før en rentenedsettelse på løpende innskudd kan iverksettes. I praksis reduserer banken denne renterisikoen ved å regulere løende utlån og innskudd samtidig. Netto eksponering av bankprodukt med flytende rente som på grunn av 6-ukersfristen er utsatt for renterisiko ved renteøkning, er derfor langt mindre enn brutto utlånsvolum (brutto framgår av tabellen under).

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Bankens rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. Ved eventuelle opptak av verdipapirgjeld til fastrente, blir det i hvert enkelt tilfelle vurdert om det er behov for sikring via renteswapper.

Banken måler renterisikoen ved at det beregnes en gjennomsnittlig durasjon (tid til neste renteendring) for de forskjellige rentebærende postene. Durasjonen benyttes så til å simulere betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået på 1 prosentpoeng.

Bankens styre har fastsatt en maksimumsramme for renterisiko i banken og også som nevnt fastsatt en maksimumsramme på obligasjonsbeholdningen. Maksimumsrammene er satt i forhold til bankens forvaltningskapital. Disse markedsrisikorammene er satt for å begrense eksponeringen på produkter som er utsatt for renterisiko.

Det foretas fortløpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor rammene.

Renterisiko:

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-4.425
Utlån til kunder med rentebinding	-240
Rentebærende verdipapirer	-399
Øvrige rentebærende eiendeler	-4
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	515
Innskudd med rentebinding	490
Andre innskudd	3.762
Verdipapirgjeld	1.431
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	1.130

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en «omvendt» stresstest. I en slik stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt. Hensikten med en slik omvendt stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester og er regelmessig involvert i bankens ICAAP-prosedyr, gjennom drøftinger i styreseminar og styremøter. Bankens eksterne revisor har foretatt en overordnet vurdering av bankens prosedyr. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for ulike risikoer ved hjelp av ulike metoder:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko
- Systemrisiko
- Restrisiko

Styring og kontroll av enkeltrisikoeer

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens internkontrollopplegg. Det avgis årlig lederrapporter med avviksrapportering til banksjef, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre i de situasjonene der det er påkrevet.

Det avgis kvartalsvise rapporter for status på tiltak som er nevnt i handlingsplanen for internkontrollen. Det avgis også kvartalsvise rapporter for kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell- og compliancerisiko.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko kan oppstå i forbindelse med bankens utlånsvirksomhet og i tilknytning til bankens beholdning av verdipapirer.

Bankens policy, kompetanse, rutiner og kontroller på kredittområdet skal være slik at det sikrer en sunn og langsiktig utvikling og god avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt. Bankens regelverk i kredittpolicy og markedspolicy setter rammer for bankens eksponeringer, nettopp for å begrense kredittrisikoen (og renterisikoen). Her nevnes spesielt at lån og kreditter til næringsformål ikke bør utgjøre mer enn 35 % av samlede lån og kreditter i banken.

Verdipapirbeholdningen i banken består av plasseringer foretatt på bakgrunn av likviditetskravet, samt plassering av likviditetsoverskudd. Bankens styre har fastsatt en maksimumsramme for obligasjonsbeholdningen på 650 mill. kr.

Banken har innført risikoklassifiseringssystem for både bedriftsmarkedet og personmarkedet. Risikoklassifiseringssystemet gjør banken bedre i stand til å beregne og styre risiko innenfor utlånsområdet. Kundene klassifiseres ut fra sannsynlighet for å gå i mislighold innen 12 måneder, ut fra en modell der kundens adferd i banken (overtrekk, purringer, innskudd), offentlig tilgjengelig informasjon (ligningstall, regnskap, demografi) samt makroøkonomiske variabler inngår. Både person- og næringskunder blir delt inn i 12 risikoklasser, med følgende tre hovedrisikoklasser: Lav risiko, middels risiko og høy risiko.

Styret får 2 ganger pr. år en gjennomgang av alle engasjement over en viss størrelse, og ellers en gjennomgang av de engasjementer som etter kombinasjonen risikoklasse og engasjementsstørrelse kan representere en risiko.

Styret får kvartalsvis kredittrisikorapport som viser

- oversikt over 5 største (konsoliderte) BM-engasjement
- utvikling i porteføljekvalitet, splitta på PM og BM
- eksponering mot enkeltbransjer
- utlånsvolum fordelt på personmarked og bedriftsmarked

alt sett opp mot de risikorammene styret har fastsatt.

Det utarbeides kvartalsvis i tillegg en rapport i forhold til Finanstilsynets forskrift om krav til nye lån med pant i bolig.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Bankens styre har fastsatt en ramme for bankens beholdning av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis til inntil 10 mill. kr. Aksjer som er klassifisert som anleggsmidler inngår ikke i grensene for maksimal beholdning. Anleggsbeholdningen består stort sett av aksjer i strategiske selskaper.

Banken handler ikke med valuta utover kjøp og salg av reisevaluta til våre kunder. Valutarisikoen er derfor minimal.

(Renterisikoen omhandles i et eget kapittel)

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap eller sviktende inntjening som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Risikoen for tap kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner, deriblant en egen rutine for hendelsesrapportering. Avdekkede avvik rapporteres løpende fra bankens ledere til banksjef, som igjen rapporterer videre til bankens styre.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkeltbransjer
- Geografiske områder

Banken har fastsatt en del rammer for eksponering i sin kredittpolicy blant annet for å begrense konsentrasjonsrisikoen mot enkeltkunder og enkeltbransjer:

- Eksponering mot næringslivsmarkedet bør ikke utgjøre mer enn 35 % av samlet risikosaldo.
- Maksimum engasjement for en enkeltkunde skal etter det lovpålagte kravet ikke overstige 25 % av bankens ansvarlige kapital, mens banken har som hovedregel satt 15 % som ramme for dette

- Såkalte store engasjement, er engasjement som utgjør mer enn 10 % av ansvarlig kapital. Over tid bør banken ikke ha mer enn 5 såkalte store næringslivsengasjement og de bør samlet sett ikke utgjøre mer enn 60 % av ansvarlig kapital.
- Eksponeringen i enkelte spesielt konjunkturfølsomme bransjer skal minst årlig være gjenstand for diskusjon i bankens styre. Banken skal kritisk vurdere størrelsen på sitt engasjement mot enkeltbransjer, sett opp mot den risikoprofil de enkelte bransjer forventes å representere. Det er derfor satt rammer for eksponering mot enkelte bransjer.

Banken har en høy konsentrasjon av sine utlån i sitt definerte primærområde (Orkdal, Agdenes, Skaun og størstedelen av Snillfjord). Øvrige utlån er fordelt på Trondheim og resten av landet. Den merrisikoen som følger av faktorer som er spesifikke for vårt primærområde, vurderes på grunn av betydelig variasjon innen primærområdet, til å være liten. Den geografiske konsentrasjonsrisikoen har også sitt motstykke i at kredittrisikoen generelt vurderes til å bli mindre ved at bankens rådgivere i større grad kan bruke lokalkunnskap i kredittvurderingene ("kirketårnsprinsippet").

Eiendomspriserisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. (Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.)

Banken eier et helt nytt bankbygg som er bokført til 79,5 mill. kr. Det anses å være moderat risiko for å få et verdifall på denne eiendommen som skulle føre til at markedsverdien kommer under bokført verdi.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiære økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på bankens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig finansiering til enhver tid.

I forhold til likviditetsrisikoen, står de trekkrammer banken har i Norges Bank sentralt, sammen med Norges Banks generelle likviditetspolitikk. Et sentralt mål er også utviklingen i bankens netto utlånssituasjon som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. Innskuddsdekningen er pr. 31.12.16 på 72,7 %, som er en nedgang fra 75,4 % sammenlignet med 1 år tidligere.

Banken har i tillegg til trekkrammene en likviditetsreserve i form av bankinnskudd og plasseringer i sertifikater, obligasjoner og aksjer. Banken har løpende obligasjonslån pålydende samlet 1195 mill.kr, der forfallene i 2017 er 75 mill. i mai og 85 mill. i juli.

Når det gjelder overvåkingen av likviditeten, rapporteres den til styret på månedlig basis. I tillegg utarbeides likviditetsrisikorapport, likviditetsprognose og stresstest likviditet kvartalsvis.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Banken anser risikoen for sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp som lav. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Systemrisiko

Systemrisiko for Orkdalsbanken kan bestå i at problemer hos andre (større) banker kan smitte over på banken. Dette kan bestå i

- fallende verdier på verdipapirportefølje
- vanskelig å få tak i likviditet plassert i andre banker
- vanskelig å få funding på normale vilkår
- DNB som oppgjørsbank ikke er i stand til å gjennomføre oppgjør gjennom dagen.

Alt dette kan utgjøre en systemrisiko hvis andre banker får problemer.

Banken har i sin kapitalbehovsvurdering av likviditetsrisikoen tatt høyde for verdifall på verdipapirporteføljen som følge av krise som utløser hurtig realisering av deler av porteføljen til dårlige priser. Det er også beregnet kapitalbehov som følge av økte priser på funding ved vurdering av likviditetsrisikoen. I bankens vurdering av kapitalbehov for markedsrisiko er det også satt av kapital til å kunne møte økte kredittspreader og tilhørende verdinedgang på bankens verdipapirportefølje.

Det forventes derfor ikke å være behov for å holde kapital knyttet til systemrisiko for banken.

Restrisiko

Det vurderes ikke til å være restrisiko som ikke er behandlet under de andre risikoområdene.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	N/A
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	N/A
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	N/A
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	N/A
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	N/A
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	N/A
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	N/A
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	N/A
9	Instrumentets nominelle verdi	N/A
9a	Emisjonskurs	N/A
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	N/A
11	Opprinnelig utstedelsesdato	N/A
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	N/A
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	N/A
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	N/A
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1		
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko	26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelse (negativt beløp)	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp).	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)	36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	-	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	-	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggs kapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	-	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag			
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	#DIV/0!	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	#DIV/0!	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	#DIV/0!	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget		CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer			
66	herav: motsyklisk buffer			
67	herav: systemrisikobuffer			
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII- buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS- regler			
70	Ikke relevant etter EØS- regler			
71	Ikke relevant etter EØS- regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	